IMP-A

Emelt szintű Nemzetközi Münsterlandi Vizsga (IMP-A) vizsgaszabályzata

I. A vizsga célja

Ez a vadászati teljesítményvizsga a kis münsterlandik tenyészértékének megállapítására szolgál, és a mindenes vadászkutya munkáját értékeli a szó legszélesebb értelmében; vagyis mezei, vízi és erdei feladatokból áll. A munkának a gyakorlatban vadászó kutya összképét kell tükröznie. Amennyiben lehetséges, a mezei és a vízi munka során vad is elejtésre kerül.

Az IMP-A emelt szintű nemzetközi tenyészvizsga. Ez azt jelenti, hogy a sikeresen teljesített vizsga megfelel a nemzetközi tenyésztésbe vétel feltételeinek. Ennek lehetőségéről az adott nemzeti szervezet dönt.
A cél a tenyésztés határokon átnyúló előmozdítása és a teljesítmény megszilárdítása, valamint a fajta teljesítményének nemzetközi szintű erősítése.

II. A vizsga megrendezése

- Az IMP szervezője a KIM-International. A lebonyolítás jogát mindig egy nemzeti tagszervezet kapja meg, amely a KIM-I-vel közösen látja el a vizsga lebonyolítását.

- Az IMP kizárólag ősszel tartható meg. Rendszerint kétnapos rendezvényként kell megszervezni. A vizsga keretében Nemzetközi Tenyészszemlét is kell tartani.

- A nevezhető kutyák számát, valamint a vizsga megszervezését a szervező és a rendező közösen határozza meg.

- Az alábbi kutyák nevezhetők:
  a) saját országukban már teljesítették a tenyésztésbevétel feltételeit
  b) nem idősebbek 48 hónapnál
  c) rendelkeznek FCI származási lappal
  d) vezetőjük KIM-I tagszervezet tagja
  e) kivételes esetekben a szervezők döntenek

- A szervező és a rendező közösen dönti el, hogy az egyes feladatokat ugyanazok a bírók értékelik-e, vagy az egyes bírói csoportok a kutyákat a vizsga teljes időtartama alatt kísérik.

- A vizsgára a nevezést a tagszervezet nyújtja be. A kutyavezetőnek érvényes vadászjeggyel kell rendelkeznie. A tulajdonos és a vezető a nevezés leadásával elfogadja a vizsgaszabályzat rendelkezéseit.
  A vizsga megkezdése előtt a vezető köteles bemutatni:

    - a kutya származási lapját,
    - az oltási könyvet (az előírt, időben beadott és még érvényes oltások igazolásával),
    - a felelősségbiztosítás igazolását.

- Ennek elmulasztása esetén – a nevezési díj elvesztése mellett – a kutya nem vizsgázhat.
  A kutyának biztosítottnak és mikrochippel ellátottnak kell lennie.

- A nevezéskor meg kell jelölni, hogy a kutya aznapi vércsapát vagy előző napi vércsapát teljesít-e. Továbbá jelezni kell, hogy a dúvaddal végzett feladatot teljesíteni kívánják-e (választható feladat).
  Ha az IMP-et rendező országban a rókával végzett munka engedélyezett, akkor a feladatot rókával kell teljesíteni. Ebben az esetben más dúvadfajjal nem lehet vizsgázni.

- A nevezéshez a KIM-I IMP-1 nyomtatványt kell használni. A nyomtatványon szereplő adatoknak egyezniük kell a származási lapon szereplő adatokkal. Mellékelni kell a származási lap másolatát és az összes korábbi vizsga eredményének másolatát.

III. A vizsgára vonatkozó rendelkezések

- Egy vezető legfeljebb két kutyát vezethet az IMP-n.

- Tüzelő szukák csak a vezetőbíró kifejezett engedélyével vehetnek részt. A vezető köteles a tüzelést a vezetőbírónak és a bíróknak a vizsga kezdete előtt bejelenteni. Gondoskodni kell arról, hogy jelenlétük ne zavarja a többi kutya munkáját.

- Kiképző eszközök (pl. kiképző nyakörvek vagy azok utánzatai) használata tilos. GPS-t csak az erdei hajtás feladatnál viselhet a kutya, azt is csak akkor, ha az csak helymeghatározásra alkalmas.

- A vizsgán részt vevő minden személy köteles követni a vezetőbíró, a bírók és a rendezők utasításait. Nem zavarhatják a vezetőt és a kutyát munkájuk közben, és nem akadályozhatják a bírókat.

- Az éppen nem dolgozó kutyákat pórázon kell tartani. A nyüszítő vagy zajt okozó kutyákat a dolgozó kutyától hallótávolságon kívül kell tartani. A vezető felelős azért, hogy felszólításkor kutyájával időben megjelenjen.

- A nézőknek a munka során a vezető és a bírók mögött kell maradniuk, olyan távolságban, hogy a kutya munkáját ne zavarják.

- Azokat a kutyákat, amelyek egy vagy több feladatot nem teljesítenek, a tenyésztési érdekek miatt végig kell vizsgáztatni. Ezzel kapcsolatban a vízi munkára vonatkozó

külön szabályokat be kell tartani.

- A rókával vagy más dúvaddal végzett feltétlen elhozás választható tárgy. Amennyiben a vezető nevezett erre a feladatra, akkor kötelező teljesítenie. Ha a kutya nem hozza el a rókát vagy a dúvadat, úgy a vizsgát nem teljesíti.

IV. A vizsga lebonyolítása

- Azokban a tagországokban, ahol vizsga során az élő kacsával végzett munka nem engedélyezett, ezt a feladatot megfelelő gyakorlati vadászati munka vagy egy másik országban teljesített, megfelelő vizsgán való részvétel helyettesítheti. Az erről szóló igazolást a KIM-I részére be kell nyújtani.

- Az IMP vizsgaszabályzat „kötelező” és “ajánlott” vizsgatárgyakat tartalmaz. Ennek célja annak biztosítása, hogy minden tagországban legalább a kötelező tárgyakkal megrendezhető legyen a vizsga.

  A kötelező előírásokat és korlátozásokat a kutyák vizsgáztatása során, valamint a szabályzat minden egyéb feltételére vonatkozóan teljes mértékben és részleteiben be kell tartani.

  Az a kutya, amely valamely kötelező feladatot nem teljesíti, az adott feladatra csak „elégtelen” (0 pont) minősítést kaphat.

  Egy ajánlott feladat nem teljesítése a vizsga pontszámának arányos csökkenését eredményezi.

V. A nemzetközi bírók feladatai – az értékelési rendszer

- A bírók legfontosabb feladata a kutyák tenyészpotenciáljának megítélése és azoknak a kutyáknak a kiemelése, amelyek különösen értékesek a tenyésztés és a fajta profiljának megszilárdítása szempontjából.

  Az IMP (A) és az IMP (B) változat abban különbözik, hogy az IMP (B) esetében az értékelésekben elsősorban a kutyák adottságai (öröklött képességei) mutatkoznak meg. Az IMP (A) esetében ezeknek az adottságoknak már érettebb formában kell megjelenniük, így a tenyészpotenciálnak a teljesítményekben egyértelműbben felismerhetőnek kell lennie.

- A kutyák – különösen a fiatalabb kutyák – tenyészpotenciálja nem minden munkafolyamatban mutatkozik meg azonos stabilitással. Ha egy kutya különböző alkalmak során eltérő adottságokat vagy teljesítményeket mutat, az adott munkafázis végső értékelésekor az összbenyomást kell figyelembe venni. Ez különösen érvényes az „általános tulajdonságok” feladatcsoportra.

- Az egyes munkafázisokban az adottságok és teljesítmények értékelésénél a 12 pontos értékelési rendszert kell alkalmazni.

Ez a rendszer lehetővé teszi a bemutatott munka jobb differenciálását, különösen az öröklött tulajdonságok kiemelésekor. A széles körben bevált 5 fokozatú minősítési rendszer („kiváló”, „nagyon jó”, „jó”, „megfelelő”, „elégtelen”) szolgál az értékelés alapjául.
Csak miután a bírói csoport meghatározta a minősítést, kerül sor az adott minősítésen belüli konkrét pontszám megállapítására.

Ez azt jelenti: a bírók először minősítésben gondolkodnak és beszélnek, majd pontszámmal értékelnek.

A feladat végrehajtása során ejtett hiba rendszerint egy teljes minősítési fokozattal rontja az értékelést.

- A „kiváló” minősítés (12 pont) különös jelentőséggel bír a tenyésztés szempontjából. Lehetővé teszi a rendkívül magas örökletes potenciál kiemelését.

  Ezek kizárólag az öröklött tulajdonságok értékelésére használhatóak, amelyek az IMP-A esetében a következők:

  - “Vezetékmunka vércsapán”
  - „Kajtatás élő kacsa után”
  - „Orrhasználat”
  - „Keresési mód”
  - „Páros keresés”
  - „Vadmegállás”
  - „Vadászati intelligencia és munkakedv”

  Az IMP-B vizsgarendben is hasonlóképp járunk el.

  A „kiváló” minősítés megszerzéséhez az adott feladaton belül egy további, legalább „nagyon jó” munkát kell bemutatni, vagy rendkívüli nehézséget kellett leküzdeni.

- Minden légszimatos keresés, elhozás és a fegyelmi feladatok legfeljebb 10 pontal értékelhetőek.
  Az IMP (A) és az IMP (B) sikeres teljesítéséhez minden vizsgatárgyban legalább „megfelelő” (3 pont) minősítést kell elérni – kivéve az IMP (A) esetében az engedelmességi feladatcsoportban az „elfektetés” és a „pórázon vezethetőség” tárgyakat.

Az egyes minősítésekhez a következő pontszámok tartoznak:

- **„kiváló”** – 12 pont

- **„nagyon jó”** – 11 pont
  – 10 pont
  – 9 pont

- **„jó”** – 8 pont
  – 7 pont
  – 6 pont

- **„megfelelő”** – 5 pont
  – 4 pont
  – 3 pont

- **„elégtelen”** – 2 pont
  – 1 pont
  – 0 pont

- **„nem vizsgált”**

VI. A vizsgatárgyak áttekintése - szorzószám

1. Erdei munkák

- Vezetékmunka vércsapán/ előző napi csapa – **6**

- Vezetékmunka vércsapán / aznapi csapa – **4**

- Szőrmés apróvad megkeresése légszimattal – **3**

- Szőrmés apróvad elhozása – **2**

- Róka / ragadozó megkeresése légszimattal (választható tárgy) – **3**

- Róka / ragadozó elhozása (választható tárgy) – **2**

- Erdei hajtás – **4**

- Erdei keresés – **3**

2. Vízi munka

- Viselkedés lövésre (nem kerül szorzószámmal értékelésre)
- Nádi kajtatás kihelyezett lőtt kacsával – **3**
- Kajtatás élő kacsa után növényzettel sűrűn borított vízterületen – **4**
- Kacsa elhozása – **2**

3. Mezei munkák

- Orrhasználat – **5**
- Keresés – **4**
- Páros keresés mezőn – **4**
- Vadmegállás – **4**
- Vad jelzése és utánhúzás – **3**
- Szárnyas vad megkeresése légszimattal – **3**
- Szárnyas vad elhozása – **2**

4. Engedelmességi feladatok

- Viselkedés lőálláson – **2**
- Pórázon vezethetőség – **1**
- Cserkelés – **2**
- Elfektetés – **2**
- Viselkedés szőrmés és szárnyas vad kelésére – **2**
- Viselkedés lövésre – **2**

5. Általános tulajdonságok

- Vadászati intelligencia és munkakedv – **4**
- Együttműködés a vezetővel – **4**
- A kutya természete, jelleme – **4**

VII. Az egyes vizsgafeladatokra vonatkozó előírások

1. Erdei munka

Az erdei munka rendkívül magas követelményeket támaszt a kutya koncentrációs- és teljesítőképességével szemben. Az erdőben a kutya csak korlátozottan ellenőrizhető, ezért nagy gondossággal és megbízhatósággal, önállóan kell dolgoznia.

Azok a kutyák, amelyek nem akarják a zsákmányt megosztani a vadásszal, a vadászat során csak korlátozottan alkalmazhatók, és nem felelnek meg a sokoldalúan használható, mindenes vadászkutyával kapcsolatos célkitűzésének.

1.1 Vezetékmunka vércsapán

1.1.1 Általános rendelkezések

a) A mesterséges vércsapához legalkalmasabb az idősebb erdő aljnövényzettel. A csapákhoz gím-, őz- vagy vaddisznóvért kell használni, amely lehetőleg friss legyen.

b) A vércsapák lehetnek előző napi vagy aznapi csapák.

- Előző napi csapán a fektetési idő legalább **14–24 óra** (egy éjszakán át).
- Aznapi csapán legalább **2–5 óra**.

A vércsapát kizárólag a rálövés helyétől a kihelyezett vadig szabad elkészíteni. Készülhet csapacipővel, szivacsos fektetőbottal vagy csepegtetéssel. 600 lépésre körülbelül **1/3 liter vért** kell felhasználni.

A csapákat hátszéllel, egymástól kb. 120 lépés távolságra kell fektetni.
A 600 lépés hosszú csapán két tompaszögű törést kell beiktatni.

Az első törésnél (kb. 200 lépés után) sebágyat kell kialakítani: a talajt kissé le kell taposni, és bőséges vérrel meglocsolt törettel megjelölni.

Minden csapa elején táblát kell elhelyezni az összetévesztés elkerülése érdekében, feltüntetve az alábbiakat:

- sorszám
- fektetés ideje
- hossz (lépésszám)

A tiszta vezetékmunka időkorlátja **45 perc**.

c) A vércsapa végén egy csülkös vadat vagy annak egy darabját kell elhelyezni. Ezt ugyanazzal a vérrel kell bepermetezni, amellyel a csapát fektették. A zsigerelés helyét gondosan be kell varrni.

d) Ügyelni kell arra, hogy a csapa ténylegesen a lerakott vadnál végződjön. A csapakészítéshez használt eszközöket gondosan el kell távolítani. A mesterséges vércsapa készítésekor és a vad kihelyezésekor egy bírónak jelen kell lennie.

A csapa irányát, a töréseket és a sebágyakat úgy kell megjelölni, hogy azokat csak a bírók láthassák ellenőrzési célból; a vezető számára ezek nem szolgálhatnak segédeszközként.

e) A vad elszállítására kijelölt segítőknek és kürtösöknek a vadtól kb. 50 lépésre, takarásban kell tartózkodniuk úgy, hogy a kutya és a vezető ne láthassa és ne érezhesse őket.

A vércsapán végzett munkát **három teljesítménybíró** kíséri.

1.1.2 A vezetékmunka végrehajtása

a) A vezetékmunka során a kutyának vezetőjét legalább **7 méter hosszú**, teljes hosszában kiengedett vezetéken kell a vadhoz vezetnie.
A kutyának koncentráltan és nyugodtan kell dolgoznia a vezetéken.

b) Ha a kutya rövid időre elveszíti a csapát, de ismét rátalál arra, az nem számít hibának.

Hibának minősül:

- a folyamatosan laza vezeték,
- a kutya csekély érdeklődése a csapa iránt,
- ha a kutyát állandóan ösztönözni kell a munkára, hogy egyáltalán tovább dolgozzon
- ideges kapkodás,
- a csapáról való letérés,
- ha a vezető a jelöléseket keresi tekintetével,
- a kutya „irányítgatására” tett kísérlet (gyeplőzés),

- valamint a nem teljesen kiengedett vezeték.

c) A vezetékmunka során a kutyát a bírói csoport **kétszer hívhatja vissza**, hogy ismét a csapára tegye.
A bírói csoport köteles visszahívni a párost, ha a kutya egyértelműen elveszítette a csapát, azaz legkésőbb akkor, ha kb. 80 méterre eltért a csapától.

Minden visszahívás hibának számít.

d) Minden kutyának új csapa jár, vagyis olyan, amelyen előtte még más kutya nem dolgozott.
Ha egy kutya egy vércsapán hibázik (nem teljesít), azt a csapát még feltételekkel sem lehet más kutyának kiadni.

1.2 Szőrmés vad/ róka / dúvad megkeresése légszimattal

1.2.1 Azokat a kutyákat értékeljük itt, amelyek a vizsga során korábban még nem kaptak lehetőséget ennek a feladatnak az elvégzésére.

1.2.2 Az elhozási feladat során a bírók a szőrmés vadat / rókát / dúvadat fedett területre dobják, úgy, hogy azt a kutya és a vezető nem láthatja.

A róka légszimatos keresése választható feladat, így többlet feladatként vizsgáznak belőle.
A vizsgán használt rókáknak vagy dúvadnak legalább **3,5 kg** súlyúnak kell lenniük, és természetes állapotban kell maradniuk (teljes farokkal; fej nélküli példány megengedett).
A róka vagy dúvad előzetes kizsigerelése nem megengedett.

A kutyát legalább **40 lépés** távolságra kell elengedni a dobott vadtól, a vezetőnek pedig a helyén kell maradnia.

Az egyes kutyáknak kihelyezett vadak között legalább **100 lépés** távolságot kell tartani.

A vezetőnek a bírók megmutatják a hozzávetőleges irányt, amerre a vadat keresni kell. A vadászati gyakorlatnak megfelelően a kutyát jó széllel kell a vad feltételezett helyének irányába küldeni.

1.2.3 A keresés során a kutyának nem szabad össze-vissza rohangálnia; lelkesedése mellett megfontoltan, a szelet kihasználva és orrát használva kell átkutatnia a fedett területet, és bizonyítania kell, hogy valóban meg akarja találni a vadat.

1.2.4 A vad megtalálására és elhozására **10 perc** áll rendelkezésre.
A kutya ezalatt többször is beküldhető a fedett területre.
A vezető túl gyakori beavatkozása rontja a minősítést.

1.3 Szőrmés vad, szárnyas vad, róka, dúvad elhozása

1.3.1 Az a kutya, amely az általa megfogott, frissen meglőtt vagy kihelyezett vadat/rókát első megtaláláskor nem önállóan (a vezető beavatkozása nélkül) hozza el, „elégtelen” minősítést kap.

1.3.2 A vadat kikezdő és elásó kutyák szintén „elégtelen” minősítést kapnak.

1.3.3 Az elhozás alatt a vad felvételének, elhozásának és átadásának módját értjük minden szőrmés és szárnyas vad esetében a vizsga, a keresés vagy a vizsga alatti vadászat során.

1.3.4 A kutyának minden lőtt vagy kihelyezett vadat haladéktalanul fel kell vennie, gyorsan és örömmel vezetőjéhez vinnie, majd ülve átadnia.

1.3.5 A helyes elhozás azt jelenti, hogy a kutya – a vad fajtájától és súlyától függően – megfelelő fogást alkalmaz és lendületesen hozza a vadat.
Ha a kutya rövid időre leteszi a vadat, hogy bizonyíthatóan fogást igazítson, anélkül, hogy közben felemelné a fejét, ez nem számít hibának.

1.3.6 A gyömöszölés hiba. A vadat erősen gyömöszölő vagy tépő kutyák „elégtelen” minősítést kapnak.

1.4 Erdei hajtás

1.4.1 A kutya az erdei hajtás során parancsra örömmel bemegy a sűrűn fedett területre, azt tervszerűen és alaposan átkutatja, a vadat felkelti és a puskások elé hajtja anélkül, hogy az áthajtandó sűrűtől messze eltávolodna.
A kutya a feladat közben kapcsolatot tart a vezetővel.
A feladat időtartama kb. 10 perc.

1.4.2 Csak vadban gazdag területek használhatók. Egy már átvizsgált területet lehetőleg a bírók ugyanazon a napon már nem használnak újra.

1.4.3 A vezetőnek egy adott állásból kell indítania a kutyát. Többszöri indítás esetén változtathatja a helyét.

1.4.4 A bírók feljegyzik, hogy a kutya a vad előtt hangot ad-e. A némán hajtó kutya legfeljebb „jó” minősítést kaphat. Az ok nélkül csaholva hajtó kutya „elégtelen” (0 pont) minősítést kap.

1.4.5 Amennyiben a kutya az erdei hajtás során vadat fog és azt a vezetőjéhez viszi ez az a minősítést nem befolyásolja.

1.4.6 Hiba: hiányos átkutatás, a fedett terület többszöri elhagyása, irányításra nem megfelelő reagálás, vad messzire űzése, hosszas vadmegállás a hajtás közben. Amennyiben a kutya hosszan áll a feladat megismételhető.

1.5 Erdei keresés

1.5.1 Átlátható fiatalosban, aljnövényzettel borított erdőben vagy bokros területen történik.

1.5.2 A kutyának a vezető puskájának lőtávolságán belül kell dolgoznia, rendszeresen és módszeresen keresve. Vadnál állnia kell, felkelő vadnál nyugodtnak maradnia, azonnal visszahívhatónak kell lennie, nem szabad a vadat hajtania, és a lőtt vadat parancsra apportíroznia kell. Fontos a folyamatos kapcsolat és a jó irányíthatóság.

1.5.3 A kutya munkája alatt a vezetőnek a bírók kérésére több alkalommal kell lőnie, miközben a kutyának nyugodtnak kell maradnia.

1.5.4 Hiba: túl széles vagy heves keresés, szenvedély hiánya, vad kihagyása, vad hajtása, vad jelzésének elmulasztása, együttműködés hiánya, lövés utáni fegyelem hiánya.

2. Vízi munka

Az élő kacsával végzett feladatot a kutya csak akkor végezheti el, ha a kutya már teljesítette a Viselkedés lövésre és a Nádi kajtatás kihelyezett lőtt kacsával feladatokat.

Minden kutyához csak egy kacsát szabad felhasználni. További kacsa használata csak akkor megengedett, ha a kutyát az elsőként kihelyezett kacsán nem lehetett levizsgáztatni (pl. idő előtti elrepülés esetén). Ha a kutya a teljes vízi munka során véletlenül élő kacsát talál, a munkáját értékelni kell.

2.1 Viselkedés lövésre

2.1.1 Egy lőtt kacsát a kutya számára láthatóan, lehetőleg minél távolabb a nyílt vízre kell dobni, és a kutyát a kacsa elhozására kell küldeni. **A vezető az indítás után már nem támogathatja és nem irányíthatja a kutyáját.** Az a kutya, amely az első indítást követően kb. egy percen belül nem megy be a vízbe, az a vízen nem vizsgázhat tovább.

2.1.2 Miközben a kutya a kacsa felé úszik, sörétes fegyverrel lövést kell leadni a vízre. A kutyának a kacsát önállóan kell behoznia (lásd 1.3).

2.1.3 Az a kutya, amelyik ezt a feladatot nem teljesíti, a vízen nem vizsgázhat tovább.

2.2 Nádi kajtatás kihelyezett lőtt kacsával

2.2.1 A feladat végrehajtása közvetlenül a viselkedés lövésre feladat után történik.

2.2.2 Ehhez egy frissen meglőtt kacsát úgy kell a takarásba dobni, hogy a kutya sem a dobást, sem a kacsát a partról ne láthassa. A kacsát lehetőleg úgy kell elhelyezni (pl. sziget, szemközti part), hogy a kutyát nyílt vízfelületen keresztül kelljen a takarásba küldeni.

2.2.3 A vezetőnek a bírók a kacsától legalább 30 m-re lévő helyről megmutatják a hozzávetőleges irányt, ahol a kacsa elhelyezkedik. A kutyának önállóan kell megkeresnie a kacsát. Megtalálás után a kutyának beavatkozás nélkül a vezetőjéhez kell vinnie a kacsát (lásd 1.3). Az a kacsa, amelyet a kutya meglát, megtaláltnak számít.

2.2.4 **A vezető támogathatja és irányíthatja a kutyáját, azonban a túl sok beavatkozás, lövés vagy kődobás rontja a minősítést.**

2.2.5 Az a kutya, amely ebben a részfeladatban legalább „megfelelő” minősítést nem kap, a vízen nem vizsgázhat tovább.

2.3 Kajtatás élő kacsa után fedett vízterületen

2.3.1 A bírók a vezetőt egy olyan ponthoz vezetik, amely legalább sörétlövésnyi távolságra van a takarásban tartózkodó kacsától, és megadják neki az irányt. Itt a vezető keresésre küldi a kutyáját.

2.3.2 A kutyának a kacsát önállóan kell keresnie, megtalálnia és hajtania. A vezető a munka során irányíthatja és támogathatja, azonban a tartós beavatkozás rontja a minősítést. **Kődobás és sörétlövés támogatásként nem megengedett.**

Az egy kacsán végzett munka időtartalma nem haladhatja meg a 15 percet.

2.3.3 Amint a kutya a kacsát a takarásból kihajtja és láthatóan üldözi, arra a vezetőnek vagy egy erre kijelölt és jogosult személynek lövést kell leadnia, amennyiben ez a biztonság veszélyeztetése nélkül lehetséges.

2.3.4 Az elejtett és a kutya által megfogott kacsát a kutyának önállóan kell vezetőjéhez vinnie.

2.3.5 A bírók a feladatot akkor fejeztetik be a kutyával, ha munkájáról már végleges ítéletet tudnak alkotni. Ez akkor is érvényes, ha a kacsa nem került terítékre, vagy ha a bírók azt a benyomást szerezték, hogy a kutya nem felel meg a követelményeknek. A kutyának a kacsát önállóan kell vezetőjéhez vinnie (a vezető akkor sem avatkozhat be, ha a kutya hibás viselkedést tanúsít).

2.3.6 Az a kutya, amely az előtte elejtett, az általa megfogott vagy a szeme láttára bedobott kacsát első megtaláláskor nem hozza be önállóan, a vizsgát nem teljesíti. A kutya által észlelt kacsa megtaláltnak számít.

2.4 Kacsa elhozása

A kutyának minden megtalált kacsát vezetőjéhez kell vinnie.

2.4.1 Az elhozás végrehajtását az 1.3 pontban leírtak szerint kell értékelni.

2.4.2 Ha a kutya a partra kihozott kacsát leteszi, pl. hogy megrázza magát, legfeljebb „jó” minősítést kaphat. Ha a kutya fogást igazít anélkül, hogy megrázná magát, az nem rontja az értékelést. Nem hiba az sem, ha a kutya a kacsát a szájában tartja és úgy rázza meg magát.

2.4.3 Az értékelésnél figyelembe kell venni a kutya minden elhozását a vízi munka során. Ha egy részfeladatot „0 ponttal” vagy „nem vizsgázott” minősítéssel értékeltek, akkor a kacsa elhozásának végső minősítése is csak „0 pont” vagy „nem vizsgázott” lehet.

3. Mezei munka

A mezei munka értékelésének célja a használhatóság megítélése a mezőn végzett vadászat során. A bírók a kutya lövés előtti és lövés utáni teljesítményét egyaránt értékelik. Lövés előtt

a kutyának keresnie és állnia kell, hogy lehetővé tegye a lövést szárnyas vagy szőrmés vadra. Lövés után a meglőtt vagy sebzett vadat a kutyának meg kell keresnie és vezetőjéhez kell vinnie.

A mezei munkához apróvaddal gazdagon ellátott területeket kell választani, hogy vadászati körülmények között történhessen a kutyák alapos bírálata. A területnek áttekinthetőnek kell lennie, hogy a bírók jól megfigyelhessék a kutya munkáját, és elég nagynak kell lennie ahhoz, hogy adott esetben több kutyavezető a kutyájával együtt, hajtóvadászat-szerű helyzetben kutathasson át egy területet. (Minimális szélesség kb. 300 m, mélység kb. 200 m.)

3.1 Orrhasználat

A keresés során a jó orrhasználat jellemzői többek között: a szél jó kihasználása, a vad gyors megtalálása, a vad nyomának időnkénti jelzése, vad gyors megállása, nagy távolságból történő ráhúzás a vadra.

3.2 Keresés

3.2.1 A keresés bírálatánál elsődlegesen a találni akarást és a tervszerűséget kell értékelni. A kutyának megfelelő munkakedvet és szenvedélyt kell mutatnia. A keresést a vadászati helyzethez illeszkedve és a terephez alkalmazkodva kell végezni, és fontos, hogy a keresés során a kutya ne távolodjon el tartósan 100 lépésnél messzebbre vezetőjétől. Ha a kutya nagyobb távolságban is annak érdekében dolgozik, hogy vezetője eredményesen vadászhasson, és szilárd állással lövési lehetőséget biztosít számára, azt különösen pozitívan kell értékelni.

3.2.2 Figyelembe kell venni, mennyire irányítható a kutya a munkája során, és hogy engedelmeskedik-e a gazdájától kapott parancsoknak. A vezethetőség itt azt is jelenti, hogy a kutya nagyrészt önállóan, különösebb beavatkozás nélkül dolgozik a vadászat eredményessége érdekében.

A kutya a megtalált vadat nem üldözheti, hanem a vezetőt lövéshez kell juttatnia. A vadat a vezető vagy a rendező által megbízott személy lőheti meg, amennyiben a vonatkozó előírások ezt megengedik. A lövésre jogosult személyt a rendező szervezet előzetesen kijelöli.

3.3 Páros keresés mezőn

Kb. 10 perces keresést kell teljesíteni egyszerre két kutyával (páros keresés lövés nélkül). A kutyáknak vadászatszerű, hatékony keresést kell mutatniuk apróvadra. A vezetők legfeljebb 20 lépésre lehetnek egymástól, és lassan kell haladniuk. A keresésnek a terephez alkalmazkodónak, tervszerűnek és alaposnak kell lennie; a kutyák nem kereshetnek kb. 100 lépésnél távolabb a vezetők előtt, hangos parancsok nélkül irányíthatónak kell lenniük, és nem zavarhatják egymást keresés vagy állás közben. A szekundálás magas értékelést kap.

Minden állás után (függetlenül attól, hogy sikeres volt-e vagy sem) mindkét kutyát pórázra kell venni, majd a bírók utasítására újra el kell engedni. Eközben a vezetőknek oldalt kell cserélniük.

Hibának számít, ha a kutya túl gyakran fut a vele dolgozó másik kutya után, illetve ha zavarja a munkáját, a vele dolgozó kutyával szembeni agresszív viselkedés, az engedetlenség, a hiányos keresés, valamint a nagyon sok hangos vezényszó és a vezető gyakori sípolása. Fontos, hogy a kutya a vad menekülése esetén a vad követéséből megállítható legyen.

3.4 Vadmegállás

Magasan értékelendő állás az, amikor a kutya a vadat mindaddig nyugodtan állja vagy fekszik, amíg a vezető nyugodt léptekkel oda nem ér, és kapkodás nélkül lövéshez nem juthat.

3.5 Vad jelzése és utánhúzás

3.5.1 Vadjelzés és utánhúzás során a kutya feszült, ugyanakkor elegáns mozgást tanúsít, valamint fejének, testének és lábainak kifejező tartásával jelzi, hogy vad szagát érzi.

3.5.2 Utánhúzást kell mutatnia a kutyának, ha keresés közben friss csapára bukkan, vagy ha a szárnyas vad előtte elfut. Ilyenkor nyugodt utánhúzással és végül a vad megállításával vagy célratörő irányváltással kell jeleznie, hogy pontosan tudja, miként juttassa a vezetőt a legbiztosabban lövéshez.

3.6 Szárnyas vad megkeresése légszimattal

Itt az 1.2 pontot értelemszerűen kell alkalmazni mezőn.

A kutya kísérése rontja a minősítést. (erdőben nem megengedett kísérni)

4. Engedelmesség

Hiányos engedelmesség esetén a kutya a vadászat során csak teherré válik, és túlságosan elvonja a vadász figyelmét. Ez gyakran rontja a vadászat eredményességét, és lényegesen csökkenti a kutya alkalmasságát mint sokoldalúan használható vadászkutya. Az engedelmességi feladatokban nyújtott kifogástalan teljesítmény 10 pontot ér. Egy fegyelmezetlen kutyával nem lehet az állatvédelmi megfontolásoknak megfelelően vadászni. Az engedelmességi feladatokban előforduló több vagy súlyos hibát az „Együttműködés a vezetővel” feladat értékelésénél is figyelembe kell venni.

4.1 Viselkedés lőálláson

4.1.1 A lőálláson való viselkedés értékelésekor egy rögtönzött hajtás során a vezetőket kutyáikkal – ezek pórázon vagy szabadon, fekve vagy ülve – egymásról azonos távolságra állítják fel, miközben a segítő személyek a sűrűt a szokásos hajtózajjal és vadászatot imitálva áthajtják. A kutyának ezen feladat során nyugodtan kell viselkednie, és nem zavarhatja vezetőjét vagy a hajtás más résztvevőit. A vezető pórázon is tarthatja kutyáját, de ebben az esetben a kutya legfeljebb „jó" minősítést kaphat a feladatra.

4.1.2 Az értékelés szempontjából közömbös, hogy a kutya fekszik vagy ül, ha a hajtás során megtartja az eredetileg kijelölt testhelyzetét. Ha a kutya az álláson pórázon van, ez – egyébként hibátlan viselkedés esetén – legalább egy fokozattal rontja az értékelést.

4.1.3 A bírói csoport felszólítására minden kutyavezetőnek vagy a rendező által megbízott személynek azonnal lövést kell leadnia, és minden kutyavezetőnek/megbízott személynek a hajtás során legalább kétszer kell lőnie. Ha egy kutyavezető a bírók felszólítására késlekedik a lövés leadásával, az hibának számít.

4.1.4 Hibának számít: nyüszítés, ugatás, a póráz rángatása, a hely elhagyása és a vezető ismételt figyelmeztetései. Az a kutya, amelyet ezen munka során folyamatosan figyelmeztetni kell, egyszer rángatja a pórázt, vagy csak alkalmanként halkan nyüszít, legfeljebb „megfelelő" minősítést kaphat. Ugatás, tartós nyüszítés és többszöri pórázrángatás „elégtelen" minősítést eredményez. Ha egy nem pórázon lévő kutya berohan a hajtásba, a teljesítményt „0 ponttal" kell értékelni.

4.2 Pórázon vezethetőség

4.2.1 A pórázon vezetett kutyának a fiatalos erdőn áthaladó vezetőt úgy kell követnie, hogy ne akadjon bele a pórázba, és ne akadályozza a vezetőt az előrehaladásban. A vezetőnek a vizsga során többször szorosan el kell haladnia egyes fák mellett, és legalább egyszer meg kell állnia.

4.2.2 A kutya minden beleakadása a pórázba, valamint a póráz húzása, rángatása rontja a feladat teljesítésének a minősítését.

4.2.3 A bírók a teljes vizsga ideje alatt figyelik a pórázon vezethetőséget, és ezen feladat értékelésénél veszik figyelembe a látottakat.

4.3 Cserkelés, elfektetés

A Cserkelés és elfektetés vizsgatárgyakat egy feladat végrehajtása során kell bírálni.

4.3.1 A bírók a szabad követést lábnál erdei vagy cserkelő úton bírálják: a pórázról leoldott kutyának hangos vezényszó nélkül szorosan a vezető lába mögött vagy mellett kell haladnia.

4.3.2 A vezetőnek váltakozó tempóban legalább 80 m-es szakaszt kell megtennie, és közben többször meg kell állnia - ekkor a kutyának is azonnal meg kell állnia. A kutyának és a vezetőnek a cserkelés során vadászatot imitáló viselkedést kell mutatnia.

4.3.3 A cserkelés után a kutyát szabadon vagy egy tárgynál, például hátizsáknál, kabátnál stb. kell lefektetni. A vezető jelzéssel vagy halk paranccsal tudatja a kutyával, hogy fekve kell maradnia. Mindennek a lehető legnagyobb csendben kell történnie. Nem megengedett tárgyat a kutyára helyezni.

4.3.4 Ezután a vezető cserkelve eltávolodik, és a bírók által előzőleg kijelölt pontra megy, ahol a kutya már nem láthatja és nem hallhatja (legalább 30 m). A vezető nem nézhet vissza a kutyájára, és nem szólhat hozzá. Itt a kutyavezetőnek vagy egy megbízott személynek legalább 1 percet kell várnia, majd kb. 10 másodperces időközzel két sörétes lövést kell leadnia. Ezt követően a vezetőnek ismét legalább 1 percet kell várnia, mielőtt visszatér a kutyájához.

4.3.5 A kutyának eközben a helyén kell maradnia, amíg a vezető oda nem ér hogy feloldja.

4.3.6 A kutya nem nyüszíthet, nem adhat hangot, nem ugathat. Ha elhagyja a helyét, a feladatot „elégtelen”-nel kell értékelni. A kutya azonban felemelheti a fejét, és mellső lábaira támaszkodva felemelkedhet. A felállás és kb. 5 m-ig történő eltávolodás nem minősül a hely elhagyásának, azonban rontja a minősítést.

4.4 Viselkedés szőrmés és szárnyas vad kelésre

A kutyának nem szabad üldöznie a menekülő vagy felrebbenő vadat és ezt a viselkedést a teljes vizsga során tanúsítania kell. A vezető hívására vagy sípszóra bármikor visszatarthatónak kell lennie. Ha egy kutya kettőnél többször űzi a vadat, és sem hívásra, sem sípszóra nem tartható vissza, a teljesítményt „elégtelen”-nel kell értékelni.

4.5 Viselkedés lövésre

A Viselkedés lövésre feladatot elsősorban mezőn bírálják. Csak olyan felrebbenő vagy menekülő vadnál kell vizsgálni, amelyet a kutya szemmel észlelt, és amelynél korábban engedelmességet tanúsított.

A Viselkedés lövésre feladat „nagyon jó”-val értékelendő, ha a kutya a lövés után a felrebbenő vagy menekülő vad irányába nem ugrik be. A vezető nem avatkozhat be. Ha a vezetőnek be kell avatkoznia, a feladat értékelése „jó”-ra csökken.

5. Általános tulajdonságok

A vadászati intelligencia, a vezetővel való együttműködés és a jellem döntő alapjai a kutyával történő sikeres vadászatnak. Ezeket a teljes vizsga során figyelni kell, és külön-külön vizsgatárgyként összegezve kell értékelni.

5.1 Vadászati intelligencia és szenvedély

A vadászati intelligencia azokban a feladatokban mutatkozik meg, amelyekben a kutyának önállóan és a vezető beavatkozása nélkül kell dolgoznia (többek között csapa követése

erdőben és vízben, keresés, feltétlen elhozás mezőn, erdőben és vízben). Céltudatosság, orrhasználat, tapasztalatok hasznosítása, például a vad által jellemzően kedvelt területek ellenőrzése, a szél célzott kihasználása, reakciók elveszett vad esetén, az állóképesség és a kitartás, valamint az önállóság a legfontosabb kritériumok. A vad gyakori megtalálása fontos mutató.

A kutya szenvedélye különösen a vízi munkában és a nem látható vad szagnyomán végzett munkánál tanúsított kitartásban ismerhető fel. A kutya gyorsan tanul, ha jó vadászati intelligenciával rendelkezik.

5.2 Együttműködés a vezetővel

Ez a tulajdonság a teljes vizsga folyamán mutatkozik meg. A kutyának munkája során követnie kell a parancsokat, a többi kutya munkája alatt nyugodtan kell viselkednie, és nem zavarhatja a többieket nyüszítéssel, vonyítással vagy pórázrángatással. A kutyának vezetőjéhez kell igazodnia, rendszeresen szemkontaktust kell keresnie vele, és a lövés előtti, illetve a lövés utáni siker érdekében kell dolgoznia. Az engedelmesség terén mutatkozó egyértelmű problémákat, valamint a túlzott önfejűséget, illetve a vad által kiváltott túlságosan erős szenvedélyt minősítést csökkentő tényezőként kell figyelembe venni.

5.3 A kutya természete, jelleme

A kutya jelleme elsősorban viselkedésében tükröződik. Láthatóan gyors tanulási képességgel kell rendelkeznie, stabilan kell reagálnia a vezető általi korrekciókra, figyelmet és idegrendszeri szilárdságot kell mutatnia. Előtérben a nyugalom és a kiegyensúlyozottság áll. A szilárd jellemű kutyáknak vadra élesnek kell lenniük. Nyugtalan, ideges, túlságosan szenvedélyes vagy agresszív kutyák nem kaphatnak „nagyon jó” minősítést.

VIII. Óvás

Az óvás joga kizárólag annak a kutyának a vezetőjét illeti meg, amely az adott vizsgán részt vesz. Az óvás a vizsga kezdetétől az eredményhirdetés befejezése után fél óráig tehető meg.

Az óvást írásban, egyszerű formában, az óvás indokának megjelölésével, a vezetőbírónál kell benyújtani, egyidejűleg 50 € befizetésével.

Ez az összeg visszatérítésre kerül, ha az óvásnak helyt adnak, ellenkező esetben az 50 € a rendezőt illeti. Az óvásról a rendező dönt, amennyiben az érintett bírói csoport nem élt a hiba orvoslásának lehetőségével.

IX. Nemzetközi teljesítménybíró

1. A nemzetközi teljesítménybíróvá kinevezés feltételei :
   - KIM-I tagország jelöli
   - legalább 5 éves tapasztalat nemzeti teljesítménybíróként, aki rendszeresen bírál erdei, mezei és vízi munkát
   - aktív vizslavezető
   - sikeres részvétel az IMP-n
   - KIM-I elnökség kinevezése

2. A nemzetközi teljesítménybíróvá kinevezésről a KIM-I elnöksége dönt.
3. A nemzetközi vizsgákon a bírócsoportnak három nemzetközi bírót kell tartalmazniuk lehetőleg három különböző országból.
4. E szabálytól való eltéréshez a KIM-I elnökségének jóváhagyása szükséges.

(2023.02.13.-ai állapotnak megfelelően)